

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

ne per fidem, eodem momento eadē fides accipit Spī
ritum Sanctum, qui statim accedit & operatur suos
fructus.

CAPVT VIII.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo fides vera solum attendit & ponderat promissiones, & illis assentit in re iustificationis:*
2. *Quomodo leges, opera, cæremoniæ ac ritus extra estimationem iustificationis seruati, non nocent, nec derogant fidei.*
3. *Quid sit excidere à Christo & fidei.*

Fides est aliud nihil, nisi assentiri promissionibus Dei, & contentari illis, non aliud medium querens iustitiae & salutis quam quod Deus proposuit & obtulit, id est, Christum, propter quem vult nobis misereri gratis, Roman. 3. Hoc sic statuit & promisit quare per nullam aliam rem aut medium acceptari potest iustitia & salus, nisi illo quod Deus statuit & proposuit. Sic dedit vnigenitum suum, ut omnisi qui in illum credit, non pereat, sed habeat vitā æternam. Nostra ergo opera non sunt media, per quæ Deus promiserit se nobis misereri: sed bonitas illius & Christus, propter quem promissa est gratia. Hoc fides certò tenet & credit, attendit & ponderat. Magna ergo res est, credere diuinę promissioni, ac illi tribuere vim effectiuam iustificationis.

Insuper Christianum facit hæc Fides, quod credit diuinę promissioni, scilicet quod propter Christum acquirimus per fidem iustificationem & vitam æternam. Hoc etiam ybique docet scriptura nos propter Christum exaudiri, esse gratos Deo Patri, esse filios Dei, & hæredes regni Dei, Ioann. 16. & Ioann. 1.

Rom. 8.

Rom. 8. Non ergo facit Christianum traditio, leges, cérémonie, neq; cibus vel potus aut vestitus, neque masculus, neq; fœmina, Galat. 3. Sed fides illa in Christum, credere diuinę promissioni & verbo Dei, facit Christianum: opera pia & obedientia præceptorum, declarant & testantur benè Christianum: sed illa fides in promissionem Dei, facit Christianos.

Quia fides nos facit filios Dei, & quatenus place-
2. mus Deo, eaq; in Christo viuimus, & in spiritu ambu-
lamus corām Deo, credentes quoniam propter Chri-
stum ex misericordia & gratia saluamur, in illum so-
lum totum negotium salutis nostræ transferentes:
hoc dum spiritu & corde agimus in fide, nihil noce-
bunt leges, cérémoniae, varij ritus, fidei in Christum,
quia illis non tribuimus salutem. Ideò Euangeliū
dum hic in corpore viuimus, sinit nos vti moribus &
legibus ac cérémonijs omnium Gentium, sicut Ci-
bo, Potu, Aère, Sale, Pluuia, & cæteris vitę necessariis
ad vitam corporalem. Sic Abraham, Dauid, Iob & si-
miles placebant Deo fide in futurum Messiam: et
iam erant Deo grati, & fide coram eo ambulabant,
habebant & Spiritum sanctum. Sic Loth habitabat
cum Sodomitis, Genes 19. Cum illis vtebatur cibo
& potu ac ritibus & legibus terræ, attamen spiritu &
fide viuebat Deo. Sic hodiè Christianus qui fide pla-
cket Deo, & habet Spiritum sanctum, interim dum vi-
uit in hoc corpore, moribus & legibus præsentibus,
quibus cum viuit, vti potest sine periculo conscienc-
iæ. Sic Paulus 1. Corint. 9. inquit: Omnibus omnia
factus sum, omnium me seruum feci, vt lucrifacerem
omnes: cum Iudæis vtebar Iudaicis ritibus & legi-
bus, cum gentibus ritibus eorum, cùm infirmis erā
infirmus. &c. hoc nihil nocuit fidei suæ qua Deo vi-
uebat. Christianus enim duplē vitam habet: pri-
mō spiritualem, qua in fide Iesu Christi consistit, qua
credimus nos saluari ex misericordia Dei propter
Christum

Christum, Philipp. 3. Nostra conuersatio in cælis est.
hæc vita cōsistit in fide, timore, dilectione Dei, in fru-
ctibus Spiritus sancti, ad Galat. 5. Rom. 14. Regnum
Dei non est cibus & potus, sed est iustitia, pax & gau-
dium in Spiritu sancto tales nouit Deus, qui sic in
Spiritu viuunt, qui sunt eius. Est quoque alia vita
Christiani, scilicet corporalis, qua viuimus in corpo-
re, & cum hominibus vtimur legibus, ritibus, ac cœ-
remonijs tanquam pædagogia, & disciplina qua coēr-
centur carnales, 1. Timot. 1. Lex posita est iniustis &
adulteris. Et hæc corporalis vita, siue leges & ritus,
non impediunt alteram, id est, spiritualem vitam,
qua soli Deo viuimus. Nam Euangelium non est
mundana politia, sed est vita spiritualis in fide, re-
gnans corām Deo: attamē sinit hīc vti legibus omni-
um gentium, & iubet etiam obedire magistratui, Ro.
13. & illorum creaturis, id est, ordinationibus, riti-
bus, legibus & præceptis. Igitur Euangelium & fides
benè secum patitur leges, ritus, & cœremonias, si in
debitum finem ordinantur.

Apostolus increpat Galatas, quòd à Christo exci-
derint, inquiens Galat. 5. Si in lege iustificamini, id
est, vultis iustificari, euacuati estis à Christo, à gratia
excidistis. & 1. Timoth. 4. inquit futurum, vt quidam
discessuri sint à fide, attendentes spiritibus erroris:
sed excidere à Christo, à gratia & fide Christi, est iu-
xta mentem Apostoli, quandò hoc tribuitur culti-
bus, operibus, cœremonijs, traditionibus, legibus
&c. quod Christo debetur: nempè dum illis tribui-
tur remissio peccatorum, & iustificatio corām Deo.
Hoc enim soli Christo debetur, propter hunc Deus
Pater promisit se nostri misereri velle, & non pro-
pter opera, leges, ac traditiones nostras. Ideò perni-
ciosus error est, tribuere his legibus & cœremonijs
iustificationem, quamvis semper error iste hæsit in
mundo, nec Prophetæ, neque Christus aut Apostoli
C poterant

poterant in toto eradicare illum errorem.

Sic Iudæi doctrina iustificationis plurimum offendebantur, quando correcti à Prophetis & Doctoribus, quod legi tribuebant iustificationem, & quod per opera legis consequerentur remissionem peccatorum, & quod hac fiducia suæ iustitiae, cultum cumulabant & sacrificia. Ideò occidebant Prophetas, Christum & Apostolos, obstinati in hoc errore. Tales igitur euacuantur à Christo, à fide discedunt: violentes suam iustitiam statuere ideo Dei non erant pacies, Rom. 10.

CAPVT I X.

ARGUMENTA.

1. Quid significet hoc verbum Gratia, & quid sit.
2. Quibus detur.
3. Quomodo sit causa, quod omnia opera nostra Deo placeant, & sint meritoria.

Oc verbum, gratia, largè significat auxilium Spiritus sancti, seu actionem diuinam in nobis: & sic accipimus gratiā, in nobis: & sic accipimus Gratia, quando dicimus, nihil possumus sine gratia Dei, id est, auxilio Dei. Sic orare, benefacere, esse constantem in fide, vincere pericula & tentationes &c. facimus adiutorio gratiæ Dei. Sic inquit Apostolus Phil. 4. Omnia possum in eo qui me confortat. & I. Corint. 15. Gratia Dei sum id quod sum. Rom. 8. Ipse spiritus iuuat infirmitatem nostram. Aliquando etiam, gratia, significat largè relaxationem pœnarum debitarum pro peccatis. Et sic capimus cum dicimus: Hodiè est patrocinium in hac Ecclesia, vadam ut promerear gratiam & indulgentiam, id est, remissionem